

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПИЛОМАТЕРІАЛИ КОНСТРУКЦІЙНІ ІЗ ХВОЙНИХ ПОРІД ТА ТОПОЛІ

Розміри. Допустимі відхили

(EN 336:1995, IDT)

ДСТУ EN 336:2003

БЗ № 7-2003/249

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2004

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Технічний комітет України «Лісові ресурси» (ТК 18)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: Г. Гільченко; І. Дерев'янка, канд. техн. наук;
В. Зінченко; С. Кривов'язий; Н. Кручко; А. Миронюк; В. Немилостива; Ю. Чорнобров; І. Шурута

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 2 жовтня 2003 р. № 166 з 2004–10–01

3 Національний стандарт відповідає EN 336:1995 Structural timber — Coniferous and poplar — Sizes — Permissible deviations (Пиломатеріали конструкційні із хвойних порід та тополі. Розміри. Допустимі відхили). Видається з дозволу CEN

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)
Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України
Держспоживстандарт України, 2004

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	IV
Вступ	IV
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Символи	2
5 Розміри конструкційних пиломатеріалів	2
5.1 Загальні положення	2
5.2 Зміна розмірів у разі зміни вологості деревини	2
5.3 Допустимі відхилення поперечного перерізу	2
5.4 Допустимі відхилення по довжині	2
6 Визначання вологості деревини	2

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 336:1995 Structural timber — Coniferous and poplar — Sizes — Permissible deviations (Пиломатеріали конструкційні із хвойних порід та тополі. Розміри. Допустимі відхили).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 18 «Лісові ресурси».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству.

Цей стандарт не замінює чинних в Україні стандартів.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

— слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;

— до розділу 2 «Нормативні посилання» долучено «Національне пояснення», яке у тексті виділено рамкою;

— структурні елементи стандарту: «Обкладинку», «Передмову», «Зміст», «Національний вступ», «Терміни та визначення понять» і «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України.

Копію стандарту, на який є посилання у цьому стандарті, можна отримати у Головному фонді нормативних документів ДП «УкрНДНЦ».

ВСТУП

Еталонна вологість деревини складає 20 %. У цьому стандарті вказано спосіб розрахунку розмірів у разі інших значень вологості деревини.

Впровадження цього стандарту вимагає застосування приладу для вимірювання вологості деревини.

Розділ 6 «Визначання вологості деревини» заплановано замінити окремим стандартом на базі ISO 3130 «Деревина. Визначання вологості деревини для фізичних і механічних випробовувань» із моменту його затвердження.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПИЛОМАТЕРІАЛИ КОНСТРУКЦІЙНІ
ІЗ ХВОЙНИХ ПОРІД ТА ТОПОЛІ
Розміри. Допустимі відхили

ПИЛОМАТЕРИАЛЫ КОНСТРУКЦИОННЫЕ
ИЗ ХВОЙНЫХ ПОРОД И ТОПОЛЯ
Размеры. Допустимые отклонения

STRUCTURAL TIMBER
CONIFEROUS AND POPLAR
Sizes. Permissible deviations

Чинний від 2004-10-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює допустимі відхили заданих розмірів товщини, ширини та довжини конструкційних пиломатеріалів із хвойних порід і тополі (*Populus* sp.) під час розпилювання і механічного оброблення.

Стандарт установлює також значення вологості деревини, яка слугує вихідною точкою для визначення розмірів.

Стандарт поширено на пиломатеріал і заготовки з обрізаними крайками прямокутного перерізу, з товщиною або шириною від 24 мм до 300 мм.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить положення з інших публікацій через датовані і недатовані посилання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік публікацій наведено далі. Для датованих посилань пізніші зміни чи перегляд будь-якої з цих публікацій стосуються цього стандарту тільки в тому випадку, якщо їх введено разом зі змінами чи переглядом. Для недатованих посилань треба звертатися до останнього видання відповідної публікації.

ISO 737:1975 Coniferous saum timber — Sizes — Methods of measurement

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

ISO 737:1975 Пиломатеріали з хвойних порід. Розміри. Методи вимірювання.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті застосовано наступні терміни та їх визначення:

3.1 заданий розмір

Значення заданого розміру (за вологості деревини 20 %), до якого відносять відхили, в ідеальному випадку рівні нулю.

Примітка. Під час виготовлення конструкційних пиломатеріалів для досягнення заданого розміру використовують поняття «номінальний розмір», що враховує систематичні відхили під час застосовуваного способу виготовлення.

3.2 відхили (*duration*)

Різниця між фактичним розміром і відповідним заданим розміром з урахуванням зміни розмірів від змінення вологості деревини відповідно до вимог цього стандарту

3.3 вологість (*moisture content*)

Кількість води у деревині відносно її сухої маси.

3.4 еталонна вологість деревини (*reference moisture content*)

Еталонна вологість деревини становить 20 %.

4 СИМВОЛИ

Немає.

5 РОЗМІРИ КОНСТРУКЦІЙНИХ ПИЛОМАТЕРІАЛІВ

5.1 Загальні положення

Розміри визначають згідно з ISO 737.

Середні фактичні товщина і ширина обпиляного лісу з прямокутним перерізом не повинні перевищувати задані розміри з урахуванням їх змін у разі змінення вологості деревини.

5.2 Зміна розмірів у разі змінення вологості деревини

У разі відсутності додаткових вимог до конструкційних пиломатеріалів їх товщина й ширина повинні:

- за вологості деревини від 20 % до 30 % збільшуватися на 0,25 % із кожним відсотком збільшення вологості;
- за вологості деревини менше ніж 20 % зменшуватися на 0,25 % із кожним відсотком зменшення вологості.

5.3 Допустимі відхили поперечного перерізу

Під час кожного перерізу фактичних товщини і ширини не повинно бути відхилів від заданих значень (із поправкою на вологість) більше, ніж на такі величини:

1-й клас відхилу розміру

а) для товщини і ширини ≤ 100 мм: $\begin{pmatrix} +3 \\ -1 \end{pmatrix}$ мм

б) для товщини і ширини > 100 мм: $\begin{pmatrix} +4 \\ -2 \end{pmatrix}$ мм

2-й клас відхилу розміру

а) для товщини і ширини ≤ 100 мм: $\begin{pmatrix} +1 \\ -1 \end{pmatrix}$ мм

б) для товщини і ширини > 100 мм: $\begin{pmatrix} +1,5 \\ -1,5 \end{pmatrix}$ мм

5.4 Допустимі відхили по довжині

Відхили в менший бік недопустимі.

Примітка. Припустимі відхили в більший бік повинно бути обумовлено в договорі на постачання.

6 ВИЗНАЧАННЯ ВОЛОГОСТІ ДЕРЕВИНИ

Вологість деревини визначають вимірювальним приладом, який регулярно перевіряють і калібрують відповідно до інструкції виготовлювача.

Вимірювання проводять відповідно до інструкції виготовлювача на прилад. Точка вимірювання повинна бути віддалена від кінця конструкційного пиломатеріалу не менше ніж на один метр. Якщо цей пиломатеріал коротший від двох метрів, то точка вимірювання повинна бути посередині. Якщо використовують омметр, то його електроди повинні бути заізолювані і занурені в деревину на глибину не менше ніж на 20 мм або на 1/4 товщини пиломатеріалу. У цьому разі вибирають менше з двох значень.

79.040

Ключові слова: конструкційний пиломатеріал, хвойні породи і тополя, розміри, відхили, вологість деревини.

Редактор **М. Клименко**
Технічний редактор **О. Касіч**
Коректор **Т. Нагорна**
Верстальник **І. Барков**

Підписано до друку 18.11.2004. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 0,46. Зам. **3359** Ціна договірна.

Науково-редакційний відділ ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2